

Mirk o R u p e l

NAMESTITEV FELICIJANA TRUBARJA V LJUBLJANI

Primož Trubar je poslal svojega drugega sina Felicijana septembra 1580 v domovino s tremi enako se glasečimi pismi in s tremi izvodi pravkar natisnjene Formule concordiae, da bi jo štajerski, koroški in kranjski teologi ter šolniki pregledali in čimprej podpisali. Poveril je to nalogu mlademu Felicijanu, ki je tedaj kot štipendist končaval študij v knežjem zavodu v Tübingenu, ker je ta želel videti Dunaj, Štajersko, Koroško in Kranjsko. Oče mu ni hotel odbiti prošnje, »damit er auch etwas in der welt sehe vnd erfahre, vnd nicht im stipendio zu Tübingen erfaule«. V omenjenih pismih je Primož mimo grede dodal, da je Felicijan pripravljen sprejeti na Slovenskem pridigarsko službo (Drugi Trubarjev zbornik, Ljubljana 1952, 70 in 91).

Kranjskim veljakom je Felicijan prišel kot nalašč, ker so s slovenskimi pridigarji, zlasti v Ljubljani, bili v zadregi. Zato so na posvetu deželnega odbora v Ljubljani dne 6. oktobra sklenili, naj superintendent Krištof Spindler izjavlja, ali kaže Felicijana sprejeti v službo; za poskušnjo naj bi pridigal naslednji četrtek in čez osem dni ali pa naslednjø nedeljo (Drugi Trubarjev zbornik, 91—92).

Dne 13. in 16. oktobra je Felicijan imel dve nemški pridigi ter skušnjo dobro prebil. Dne 17. oktobra so mu nakazali za trud in stroške 50 goldinarjev (gl. nalog blagajniku 17. oktobra 1580 v ODAS, stanovski arhiv, fasc. 288) in hkrati naročili Spindlerju, naj se z njim pogodi zaradi namestitve: dokler se ne bi poročil, mu nudijo 100 kron (= 200 goldinarjev) letne plače (priloga št. 1). V tem pismenem naročilu Spindlerju je poudarjeno, da potrebujejo deželni stanovi predikanta, ki bi poleg latinskega znal tudi nemški in slovenski jezik. Iz tega bi lahko sklepali, da je Felicijan znal slovenski. Zakaj pa je, kakor se bere v istem aktu, dvakrat zavrstjo pridigal samo v nemškem jeziku? Pomanjkanje pridigarske prakse v tem jeziku? Premajhno znanje ali celo neznanje slovenščine? Felicijan se je rodil v Kemptenu 1555 ali 1556 (Kidrič, RDHV I, 253) in je le kot otrok tri leta prebil na Slovenskem, ko je oče kot superintendent deloval v Ljubljani od 1562 do 1565; drugače je živel v tujini in se tam tudi izšolal. Razumljivo je tedaj, da je le slabo znal slovenski. Vsekakor pa je upal, da si bo

pridobil znanje slovenščine, kakor je terjala njegova služba; vendar si še 1585. leta ni upal slovenski pridigati (MMK XVII, 114). — Slovenski abecednik s Felicijanovim posvetilom (Abecedarium oli tablica, iz katere se vsaki more lahku inu vkratkim brati inu pisati navučiti, v Tiberni 1566), ki je bil pred kratkim odkrit (gl. Ljubljanski dnevnik 4. aprila 1953), si za zdaj ne morem drugače razlagati, kakor da mu ga je sestavil oče, saj je po Kidričevem podatku bilo Felicijanu leta 1566 šele deset let.

Felicijan je bil s pogoji, ki mu jih je sporočil Spindler, zadovoljen, povedal pa je, da potrebuje za namestitev še privoljenja württemberškega vojvode in očeta Primoža. Zato sta 19. oktobra šla dva dopisa na Nemško, eden na Primoža (gl. Drugi Trubarjev zbornik, 92), drugi na Ludvika Württemberškega (priloga št. 2). V prvem sporočajo deželnim stanovi očetu, da je Felicijan 13. in 16. oktobra imel v Ljubljani dve nemški pridigi in da so poslušalci bili prav zadovoljni; zato da so se po pastorju Krištofu Spindlerju pogajali z njim, da bi postal stanovski pridigar. Pristal da je, le dovoljenje da mora še dobiti od württemberškega vojvode kot le-tega »alumnus« in pristanek svojega očeta. Prosijo tedaj Primoža Trubarja, da bi podprl njih prošnjo pri vojvodi (= pril. št. 2); tudi oče, upajo, bo rad pristal. — Dopis württemberškemu vojvodi razkriva, koliko je bilo kranjskim deželnim stanovom do tega, da bi pridobili Felicijana; v njem so poudarjene zasluge Krištofa in Ludvika Württemberskega za kranjsko cerkev (vzdrževanje kranjskih študentov, pošiljanje učenih in sposobnih pridigarjev, podpora slovenskemu tisku) kakor tudi Felicijanove odlike (izvrstnost pridig, znanje jezikov, izkušenost in preudarnost).

Felicijan se je kmalu, pač še v oktobru, vrnil v Derendingen in Tübingen — seveda brez podpisov kranjskih, štajerskih in koroških pridigarjev, ker Formule concordiae v Notranji Avstriji niso sprejeli tako, kakor sta pričakovala Andreae in stari Trubar (Rupel, Drugi Trubarjev zbornik, 65 sl.). Ko je vojvoda Ludvik 28. novembra dal Felicijanu dovoljenje, da sme stopiti v službo kranjskih deželnih stanov (Dimitz, Geschichte Krains III, 148), se je ta dal ordinirati na sv. Tomaža dan, t. j. 21. decembra, v tübinški župni cerkvi. Tedaj ga ni več zdržalo. Kazalo je, da ljubljanskega krznarja Maršala, ki se je imel kakor večkrat oglasiti pri Trubarjevih in s katerim bi bil lahko popotoval, ne bo; zato mu je oče dovolil oditi s študentom, namenjenim v Celovec. Napisal mu je 3. januarja pismo za kranjske deželne stanove (= priloga št. 3) ter ga malce v skrbeh odpravil na dolgo pot.

Trubarjevo pismo z dne 3. januarja je v marsikaterem pogledu zanimivo. Predvsem veje iz njega topla očetovska ljubezen. Potem je pismo nov dokaz, kako je Trubar pomagal slovenskim študentom in skrbel zanje. Naposled pa je v svoji zgovornosti nanizal o sebi vrsto drobnih podatkov, ki osvetljujejo njegovo življenje ter bodo dobrodošli njegovemu biografu.

Stari reformator je srečen, da bo sin »v njegovi ljubi domovini čisto pridigal Kristusov evangelij«; na prižnici naj bi učil in ne ukazoval. Kranjskim veljakom priporoča, naj pazijo, da ne bi zašel v

lahkomiselno družbo, da ne bi popival in lenuharil. Vsak dan naj po eno uro razлага v šoli dialektiko in retoriko. Dobro bi bilo, ko bi hrano dobival pri magistru Spindlerju, a stanovanje naj mu preskrbē na Novem trgu pri dobrih ljudeh, da se ga ne bi lotila vročica (»fieber«), ki vlada v Ljubljani. Izročé naj mu del knjig, ki so bile nekoč njegova (Primoževa) last. V mislih ima knjige, ki jih je 1565, ko je moral iz domovine, zapustil v Ljubljani ter jih kasneje z dopisom 19. marca 1569 daroval kranjski deželi in cerkvi (prim. Elze, Trubers Briefe, 476). Vsekakor je bil oče zelo skrbem za sina, če pomislimo, da ta ni bil več tako mlad.

Druga Trubarjeva skrb je veljala Janezu Weidingerju. Ta Ljubljančan je študiral v Heidelbergu in prišel o božiču k Trubarju s prošnjo, da bi mu priskrbel podporo kranjskih deželnih stanov, zakaj v heidelberškem kolegiju je imel samo hrano (»proth vnd suppen«), obleko in knjige si je moral sam kupovati, mati pa ga ni mogla vzdrževati. Trubar mu je dal nekaj denarja in se lepo zavzel pri kranjskih veljakih zanj, češ da ima dobra spričevala in da bo postal dober pridigar. S to prošnjo je Trubar uspel, zakaj Weidinger je pozneje res dobil podporo in štipendijo (gl. niže), magistriral 1584 v Tübingenu ter postal okrožni pridigar v Žalcu (Elze Th., Die Universität Tübingen und die Studenten aus Krain, Tübingen 1877, 74).

V osebnem delu pisma izvemo, da je na Württemberškem mir, zdravje in dobra letina. Mimogrede poroča Trubar, da mu je umrla žena. Če sprejmemmo Kidričeve ugotovitve o Trubarjevih ženah (ZUZ II, 6), je to bila druga žena Anastazija, zakaj tretja, Agnes, ga je preživela. Z Agnezom bi se bil torej poročil po letu 1581. Potem se pohvali, da mu spet vino diši in da ga žolč ne muči več tako hudo kakor prejšnja leta. Seveda ne pozabi poglavitev svojega prizadevanja, slovenskega tiska: zdaj da je v delu novi testament, da pa tiskanje počasi napreduje in da so prišli do četrtega evangelista Janeza.

S tem zgovornim priporočilnim pismom je Felicijan prišel v Ljubljano konec januarja ali v začetku februarja (presentirano je bilo 3. II. 1581). Kranjski deželni stanovi so Primožu kmalu odgovorili, zakaj odgovor, ki so ga podpisali deželni upravitelj in odborniki, nosi datum 9. februarja (priloga št. 4). Zahvaljujejo se mu, da je dovolil sinu sprejeti službo in da se je tudi pri vojvodi zavzel za stvar. Prepričani so, da bo Felicijan hodil po očetovih stopinjah. Zaradi Weidingerja sporočajo, da so temu naklonili letno podporo, ki jo je imel pok. Blaž Budina (umrl 1578, gl. Elze, Die Universität Tübingen, 72), za zdaj pa pošiljajo Trubarju 20 goldinarjev, naj jih izroči Weidingerju. Württemberškemu vojvodi pa bodo po sklepnu deželnega odbora poslali 5 ali 6 tovorov dobrega sladkega vina, pač v zahvalo, ker je pomagal njih cerkvi, zlasti pa, ker jim je prepustil za pridigarja Felicijana Trubarja.

Tako se je začela kariera Trubarjevega sinu v Ljubljani. Dne 3. marca, ko je superintendentu Spindlerju umrla hčerka, je prvič imel nagrobni govor. V ljubljanski protestantski matriki stoji namreč pod letnico 1581 vpis z Dalmatinovo roko: »Den 3 Martij ist Catharina herren Christopen Spindlers Predicanten Dochterlein in Gott ver-

schiden vnnd zu S. Peter in der Kirch begraben worden. Die Leychpredig hat M. Felicianus Truber gethan.« Pripis s Schweigerjevo roko pa pravi: »war alhie sein erste leichpredig.« (Ostanki protest. matrike v ODAS, fng. str. 68).

Enajst let kasneje (1592) je Felicijan postal superintendent slovenske in zatem (1594) tudi nemške cerkve. Vodil ju je, dokler ju niso konec stoletja nasiloma zatrli. Posebnih slovstvenih ambicij ni imel, vendar je poskrbel za izdajo ali ponatis treh odličnih slovenskih knjig ter s tem pokazal, da se je, čeprav spočetka niti dobro slovenski ni znal, dal pritegniti v slovensko kulturno območje. —

Še to. Tu v 3. prilogi objavljeno Trubarjevo pismo je Dimitz omenil že 1875 (Geschichte Krains III, 149), dasi samo po protokolu deželnega zbora, v katerega 3. knjigi je na str. 172 zapisano: »Herrn Primusen Trubers Pfarrherrn zu Derendingen Schreiben per Commendation seines Suns...« Da Dimitz pisma ni imel v rokah, kaže tudi njegov napačni datum 8. II. 1581, posnet po zapisniku deželnega odbora s tega dne. Vsekakor je bila Dimitzova navedba migljaj, da pismo obstoji, in vendar ga Theodor Elze v svoji drugače tako skrbni zbirki »Trubers Briefe« iz leta 1897 nima. Podobno je Elze prezrl še več Trubarjevih dopisov, tako da pogrešamo danes v njegovi zbirki vsaj deset pisem Primoža Trubarja. To so:

Pismo 20. VII. 1551 (objavil Loesche, Beiträge zur bayer. Kirchengeschichte XXVI, 19), 10. X. 1557 (obj. Rupel, SR III, 149), 1. VIII. 1565 (obj. isti, SR IV, 111), 20. XII. 1579 (obj. isti, Drugi Trubarjev zbornik, 79), list iz 1580 (obj. isti, prav tam, 89), pismo 1. IX. 1580 (obj. isti, prav tam, 90), 5. I. 1581 (obj. isti, tu, str. 593), 21. V. 1582 (obj. isti, Drugi Trubarjev zbornik, 109), 16. XI. 1582 (obj. isti, prav tam, 108), 24. V. 1583 (obj. Šmid, MMK 1904, 119).

Za oblikovanje končne literarne in kulturne podobe naše reformacije bo potemtakem treba še iskati doma in na tujem celo tako važnega gradiva, kakor so Trubarjeva pisma.

Priloga št. 1

Naročilo Krištofu Spindlerju 17. oktobra 1580

Ratschlag an m. Christophorum Spindler per m. Foelianum Truberum.
17. Octobris 1580.

Von einer ersamen landschafft dises fürstenthumbs Crain wegen herren m. Christophoro Spindler, wolernennter ainer ersamen landtschafft christlichen kürchen alhie pastoren vnd superintendenten, anzuseigen. Nachdem ain e. l. zu erhaltung vnd erweiterung der rainen Leere des heyligen euangelij aines predicanen, so neben der lateinischen auch teütscher vnd windischer sprachen khindig, bedürftig, daß er mit m. Feliciano Trubero (als welchen man aus seinem am nechstuerschinen pfintztag vnd sonstag gethanen zweyten teütschen predigen für tauglich vnd qualificirt befundt) alsbald fleissige handlung pflegen: ob er sich herein in diser ainer ersamen landtschafft dienste zum predigambt begeben, vnd als lang er vnbeheiratet verbleibt, mit ainhundert cronen jährlicher besoldung bestölßen lassen wollte.

Vnd was disfals in ainem vnd anderm sein verrichtung sein wirdet, dessen vnuerlengt die anwesenden herrn vnd landtleüt zu weitern handlung schriftlich beschehen solle. Actum Laybach im werenden hoftheding den 17. Octobris anno & c. im 80ten.

Koncept v ODAS, stanovski arhiv, fasc. 288.

Priloga št. 2

*Deželni glavar, upravitelj in odborniki kranjski vojvodi Ludoiku
19. oktobra 1580*

Dem durchleüchtigen, hochgebornen fürsten vnd herrn, herrn Ludwigen, hertzogen zu Wiertemberg vnd Teckh, grafen zu Mümplegart & c., vnnserm genedigen herrn.

Durchleüchtiger, hochgeborner fürst, genediger herr. Euer fürstlichen gnaden sein vnnserre gehorsame dienst mit sonnderen fleiß jeder zeit gancz wol bereit. Der augspurgischen confessions verwonte stännde diser ainer ersamen landtschafft sein entschlossen vnd albereit im werckh geweßt, nachdem sy zu erhalt: vnd erwaiterung diser wolangefangnen vnd wachssenden crainerischen kürchen aines predicanen, so neben der lateinischen auch teütscher vnd windischer sprachen erfahren vnd khündig seye, bedüfftig. Euer Ftl. Gn. vmb dergleichen tauglichen ainen gehorsamlich anzulannugen. Vnder dessen sich zweiffels frey aus sonderer schickhung Gottes begeben, das herr Primus Trueber, pfarrherr zu Derendingen, seinen sun m. Foelicianum, E. Ftl. Gn. alumnum vnd stipendiaten, mit der gedruckten formula concordiae zu dises landts Crain theologen, predicanen, kürchendiener vnd schuelmeister, so der augspurgischen confession zugethan sein, subscription herein geschickht. Der hatt den 13. vnd 16. diß in vnnser christlichen kürchen alhie two teütscher predigen gethan, jn denselben sich dermassen erzeigt vnd verhallten, daß alle zuhörer, füremblich aber die stännde ainer ersamen landtschafft, vnnser glaubens genossen, seer wol zufriden geweßt und jne zu diser crainerischen kürchen seiner sonderer erfahrenheit vnd der sprachen halben für gancz tauglich vnd qualificirt erachtet. Derohalben auch verursacht worden, mit jme m. Foeliciano Trubero durch vnsern pastorem alhie, m. Christophorum Spindler, handlung pflegen zu lassen, dass er sich zum predig ambt bey diser vnsrer kürchen gebrauchen lassen wollte. Darüber er sich gancz vernünftiglich dahin erklärt, ob er gleichwol nit vngenaigt wäre, diser landtschafft vnd dero kürchen (als wölcher obgedachter sein vatter, herr Primus Trueber, vermitlt göttlicher genaden vnd seines heyligen geists ain anfänger vnd erheber geweßt) vor andern zudienen, daß jme doch als E. Fl. Gn. verpundnen vnd stipendiaten one derselben vorgeende genedige erlaubnus nit gebüren noch gezymen wolle, sich alhie oder annderßwo zuueroigliern.

Weil dann E. Fl. Gn. als ain hochberüembter christlicher fürst, liebhaber vnd eyfferiger befürderer der rainen leer deß heyligen euangeli nit weniger als dero in gott ruender herrn vatter, herczog Christoph & c. hochloblicher vnd säligen gedächtnus, sich alle zeit gegen diser ainer ersamen landtschafft auff dero vnderthenige bitt mit vnderhaltung etlicher crainerischen studiosen in derselben stipendio zu Tübingen, dann auch eruolgung gelerter vnd tauglicher prediger, dem windischen druckh vnd sonnst in annder vil weeg aller fürstlichen milde vnd gnaden erwisen haben — so lanngt an E. F. Gn. von diser ainer ersamen landtschafft wegen vnnser gehorsam vnd hochfleissig bitt, die geruchen vnnß zu fortplantzung vnd erhaltung diser craine-

rischen kürchen obgemelten m. Foelicianum Truberum zum kürchen diener gnediglich eruolgen zulassen. Dardurch wirdet gottes ehr vnd sein heyliges wort befürdert. Vnd solches vmb E. F. Gn. in vnderthenigkeit zuuerdienen, sich dise ain ersame landtschafft vnd wir auffs hochst befleissen. Denen wir vnnß vmb genedige erhörung zu gn. gehorsamlichen beuelhen thuen. Datum Laybach den 19 tag Octobris anno & c. im achtzigisten.

E. Fl. Gn.

gehorsame

Weickhard freyh. zum Aursperg & c., landshauptman in Crain,
Christoph freyh. zum Aursperg, landsverweser,
vnd N. einer ersamen landtschafft verordente daselbst.

Koncept v ODAS, stanovski arhiv, fasc. 288.

Prilog a št. 3

*Primož Trubar deželnemu glavarju, upravitelju in odbornikom kranjskim
3. januarja 1581*

Den wolgeborenen, edlen, gestrengen vnd ernuesten herren landshauptman, landsuerweser vnd verordneten im fürstenthumb Crein & c., meinen gnädigen gebütenden vnd günstigen herren. — Laybach.

Wolgeboren, edl, gestreng, ehernuest, genadig vnd günstig herren. Von gott durch Christum wünsch ich euch gnad, fried vnd alles guets mit erbietung meinen vnterthanigen trewen diensten zuvor. Vnd nachdem der almechtig dermassen verordent, das main jungster sun durch ewren berueff auch neben anderen bei euch in meinen lieben vatterland das euangelium Christi rein predigen sol, bin ich gantz wol zufrieden. Christus der herr gebe jme vnd allen warhaftigen prediger vnd zuhorer seinen geist vnd khrafft darzu, amen. Vnsere theologen haben jn vnterricht, wie er sich auff dem predigen stuel sol verhalten, namlich, das er lehre vnd nicht gebiete & c. Verhoff, er werde jnen, auch dem m. Christophoro Spindler volgen, dem ich jme insonderheit wil bewolhen haben.

Vnd seitmals er von vnseren fürsten gnadige erlaubnus euch zu dienen erlangt vnd an s. Thomas tag jn der pfarkirchen zu Tübingen jn bei sein vil volcks ordinirt worden vnd dieweil der Andre Marschal, kürschner von Laibach, bis her nicht khumen vnd ein bekantnen gefärten, ein studenten, bis gen Claggenfurt hat, hab jn nicht lenger auffhalten wollen. Gott vmb Christi willen wölle jn vnd vns alle beleiten vnd prauchen zu seiner ehr vnd glori vnd zur wolfart seiner kirchen.

Vnd hiemit E. gn. vnd her. wil jn treulich beuelhen, das sie guet achtung auff jn haben, das er sich jn leichtfertige gesellschaft, gasterai, müessiggang nicht begebe, sonder vleissig studiere. Er sol jn der schuel dialecticam vnd rhetoricae alle tag ein stund lesen. Ich siehe geren, das er seinen tisch beim herren Spindler habe; allein das jr jme ein gesundte herberg am neuen markh bei gueten leuten mit einer stuben vnd khamer verordnet, das er dem fieber, welche khrangkheit bei euch zu Laibach regirt, entgehe, vnd das jme ein teil meiner gewestnen büecheren zugestelt werde.

Ein adolescens studiosus Labacensis, genant Johannes Weidinger, ist dise feyrtag von Haydlperg zu mir khumen vnd guete testimonia vom rectore seines studierens vnd lebens mit sich gebracht vnd souil abgenumea, er werde jn wenig jaren ein gueten prediger jn Crain geben. Der hat mich gebeten, E. gn vnd her. jn zubeuelhen, das sie jme ein subsidium suis studijs verord-

nete. Er hat zu Haydlperg jn einen collegio proth vnd suppen, nichts darzu; kleider, buecher mueß er selbst vberkhumen vnd sein muetter varmag jme nicht zuhelffen &c. Derhalben E. gn. vnd her. wollen an diesem adolescenten auch die höchste gott gefellige almosen mit kleiner hülffe beweisen; die wirdet Christus reichlich belohnen, dieweil Christi reich allein durch das predigambt wirdet erhalten vnd erweitert. Darumb last euch disen jungen studenten jn gnaden beuolhen sein. Ich hab jme wenig geld dargeliehen vnd geschengkht nach meinem vermügen.

Wie sonst alle sachen jn disen landen gestehen. Gott lob, wir haben frid, gesundte lufft, gotsalige obrigkeit, zimlich khoren vnd gar gueten wein das jar vberkhumen. Vnd vmb mich, gott hat mein trewe hausfrawe zu sich erfodert. Vnd ich mag den vein widerumb wol dulden. Die bilis plagt mich nimer so haftig als zuvor etlich jar naeinander. Man druckht mir das new testament, aber langsam; man druckht den vierten euangelisten Johannem. Von disem allen khan mein sun gueten bericht geben. Vnd hiemit Christi gnad mit vns allen vnd thue E. gn vnd her. auch der gantzen E. L. mich vnd meinen sun vnterthaniglich vnd treulich beuelhen. Derendingen am 3. Januarij anno & c. 81.

E. gn. vnd herr. & c.

gehorsamer vnd trewer caplan

Primus Truber
der eltist.

Izvirnik s pečatom; razen naslova vse s Trubarjevo roko. ODAS, stanovski arhiv, fasc. 288.

Priloga št. 4

Deželni upravitelj in odborniki kranjski Trubarju 9. februarja 1581

An herrn Primusen Trueber, pfarrhern zu Derendingen.

Erwirdiger, hochgelerter herr, besonder lieber freündt. Vnnser freündlich vnd ganz willige dienst zuvor. Wir haben euer schreiben vom dato Derendingen den tritten tag Januarij nächsthin diese tag von eurem suhn m. Foeliciano Trueber empfangen vnd seines jnnhallts verstanden. Das jr nun nit allein euren väterlichen consensum hierein gegeben, sonder auch bey dem durchleuchtigen, hochgeborenen fürsten vnd hern, hern Ludwigen hertzogen zu Würtemberg befürdet, das obgedachter euer suhn diser ainer ersamen landtschafft zu ainem kürchen diener vergunt worden, dessen bedannckhen wir vnnß ganz freündlichen. Sein auch zweiffels frey, er werde sich in lehr vnd wandl deren vns von jme zueckhommen gueten zeugnuß vnd berhumen nach gemäss verhallten, in eüere fueßtapffen treten vnd der kürchen mit gleichem lob vnd auffnemen beuorstehen, den wir auch jeder zeit in allen gueten beuelch hallten wollen.

Was den Johannem Waidinger belangt, den jr vnnß seines woluerhalltens vnd fleissigen studierens halben so hoch vmb ain hilff zu proseguierung seiner studien recomendirt, ist jme weillandt des Blasij Budinae geweßten stipendiaten zu Tübingen jerlich subsidium (doch auff wolgefalen vnd so lang er sich fleissig verhellt, das er sich auch khünftig bey diser landtschafft vor andern in kürchen oder schueldiensten gebrauchen lassen wolle vnd deshalb gegen diser landtschafft obligire) bewilligt, an jetzo aber zwanzig gulden rheinisch verehrt, die jr von Andre Marschalln, buergern vnd kürssner alhie, zuempfahen vnd jme Waidinger zuzufürdern habt.

Es ist im jetzigen ausschuß beschlossen, das anfang hochgedachtem hertzogen zu Würtemberg fünff oder sechs saum guetes süesses tranckhs verehrt vnd zugeschickht, wölches mit ehister gelegenheit volzogen werden solle.

Vnd wünschen euch von gott dem allmechtigen (in dessen schutz wir vnnß alle beuelhen thuen) gesund vnd lannges leben. Datum Laybach den 9 tag Februarij anno & c. im 81.

Landsverweser vnd landsverweser [!]
vnd N. verordenten

Koncept v ODAS, stanovski arhiv, fasc. 288.

LA NOMINATION DE FELICIJAN TRUBAR À LJUBLJANA

R é s u m é

L'auteur publie les lettres échangées en 1580/81 entre Primož Trubar, chef de file spirituel des protestants slovènes et auteur des premiers textes imprimés slovènes au XVIe siècle, et les États provinciaux de Carniole. Cette correspondance que l'auteur commente dans son introduction, avait pour sujet la nomination de Felicijan Trubar, fils de Primož, à la charge de prédicateur à Ljubljana. L'auteur attire l'attention du lecteur sur les directives pour la vie de Felicijan à Ljubljana, et sur les renseignements touchant la vie privée de Primož Trubar (mort de sa deuxième femme, son état de santé). Dans sa lettre, Primož Trubar demanda aux États provinciaux une bourse pour Janez Weidinger de Ljubljana, en ce temps étudiant à Heidelberg, et plus tard prédicateur en Slovénie, qui lui fut accordée. Ainsi, ces documents apportent des lumières sur la nomination de Felicijan Trubar, dernier surintendant de l'Église protestante slovène (après 1592) et allemande (après 1594) en Carniole. Ces lettres prouvent aussi qu'au temps de sa nomination, Felicijan Trubar ne connaissait pas encore parfaitement la langue slovène. En conclusion, l'auteur cite toutes les lettres de Trubar découvertes et publiées depuis la publication de l'ouvrage de Elze « Trubers Briefe », et indique la possibilité de découvertes nouvelles.